

"Fa falta que els estats africans es repensin"

El professor Mubabinge Bilolo, format a Zaire i Alemanya, advoca perquè els estats africans es repensin, l'única forma per sortir d'una profunda crisi cultural.

Hi ha una causa que expliqui aquesta crisi que ha convertit Àfrica en un continent marginal, sense interès, del qual només ens arriben notícies de tragèdies i cap sobre el seu dinamisme?

—Sí. Es la crisi cultural que representa la causa profunda de totes les altres crisis, polítiques, econòmiques i socials.

—*Què representa la cultura per als africans?*

—La cultura constitueix l'ànima d'un poble, que fecunda totes les institucions i decisions d'un país, d'un poble. Quan aquesta ànima està malalta, aleshores un poble, un país, es transforma, podríem dir, en un cotxe sense carburant.

—*A quan es remunta aquesta crisi?, a la colonització?*

—Efectivament, la crisi cultural és essencialment una crisi colonial. La colonització és la decisió d'organitzar una regió sense tenir en compte ni la seva història ni els pobles que l'habiten, ni encara menys la seva realitat cultural. És silenciar per la violència un poble i la seva cultura.

—*D'aquests caos, Àfrica se'n pot sortir?*

—Sí, però fa falta que els estats africans es repensin a partir de la seva història sociocultural i sociopolítica. També és necessari que es tornin a crear a partir de la filosofia fonamental de la societat, l'home, la dona, el món, fins i tot de déu creador. Una de les condicions per fer la recreació és la presa en consideració de les llengües africanes i l'amor de l'home africà.

—*Hi ha partits que defensin aquesta recreació?*

—N'hi ha. No en el poder, però sí en l'oposició. Es tracta de partits que volen desenvolupar Àfrica a partir de la seva pròpia cultura. Són partits que tenen en compte la cosmovisió africana i volen la integració dels pobles africans

—*La recreació no hauria de començar pel sistema educatiu?*

—I tant. A l'Àfrica no hi ha sistemes d'ensenyament africans. Les universitats només acaben formant el que jo anomeno "occidentòlegs", és a dir, especialistes amb una visió de les coses purament occidental. Àfrica no és el centre del nostre sistema educatiu, sinó tot el contrari.

—*Ser "occidentòleg" és un impediment? "*

—Sí, perquè quan es vol realitzar transformacions en Àfrica, ens adonem que no coneixem Àfrica. Aleshores, un s'acontenta a copiar la constitució, el dret,

Mubabinge Bilolo. Va participar al simposi "Àfrica des de Barcelona avui".

el model polític-econòmic de l'Occident acadèmic.

—*Quina seria la relació ideal entre Occident i Àfrica?*

—La relació ideal ha de ser simètrica i recíproca. Simètrica vol dir al mateix nivell. Recíproca, que els intercanvis siguin fets en els dos sentits.

—*Me'n pot donar un exemple?*

—Sí. França, que està molt preocupada per la francofonia al nostre continent, hauria de desenvolupar els estudis del swahili, per mencionar només una de les nombroses llengües africanes. Això es extensiu a l'art, el cinema i totes les facetes humanes. La relació ha de ser de respecte i de solidaritat real, que no estigui dictada pels interessos estratègics o d'hegemonia d'una de les parts.

Antoni Castel